

Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας: ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ήταν ξεκάθαρος: καμία νομιμοποίηση του σχίσματος

Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Αθήνα ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, παραχώρησε συνέντευξη στο Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων Romfea.gr.

– Σεβασμιώτατε, αυτές τις ημέρες επισκέπτεσθε την Ελλάδα. Πείτε μας, τι θα συζητήσετε με τον Προκαθήμενο της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος;

– Κάθε φορά που έρχομαι στην Αθήνα συναντώ τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο. Με τον Μακαριώτατο θα συζητήσουμε για τις διμερείς σχέσεις των δύο Εκκλησιών μας, όσο και για την Πανορθόδοξη ημερήσια διάταξη, όπου έχουμε αρκετά θέματα προς συζήτηση.

Επίσης θα ήθελα να ενημερώσω τον Μακαριώτατο κ. Ιερώνυμο για την δεινή κατάσταση στην οποία περιήλθε η κανονική Ορθόδοξη Εκκλησία στην Ουκρανία, όπως και στην ομιλία μου στην Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας.

Είναι πολύ σημαντικό ο Μακαριώτατος, η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος και το πλήρωμα της, να γνωρίζει τι πραγματικά συμβαίνει στην Ουκρανία.

Η πραγματική εικόνα έχει ως εξής: Η κανονική Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας, η οποία είναι η Εκκλησία της πλειοψηφίας του λαού της Ουκρανίας, αυτή την στιγμή υφίσταται διώξεις, κατατρεγμούς και δέχεται την άνευ προηγουμένου πίεση από τις κοσμικές αρχές της Ουκρανίας.

Η πίεση στην Εκκλησία της Ουκρανίας ασκείται από τις Αρχές, ώστε να δεχθεί η κανονική Εκκλησία το σχέδιο της Πολιτείας περί δημιουργίας μιας ενιαίας Τοπικής Εκκλησίας στην χώρα. Υπό τη μορφή όπως τη θέλουν σήμερα οι ουκρανικές αρχές αυτό το σχέδιο είναι ανέφικτο και άκρως επικίνδυνο για την Εκκλησία της Ουκρανίας, διότι η φιλοσοφία του είναι να αποσπαστεί η κανονική Εκκλησία από το Πατριαρχείο Μόσχας και να συγχωνευτεί με δύο σχισματικές οντότητες. Σε αυτό όμως το σχέδιο θέλουν να συμμετάσχουν και οι Ουνίτες, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι η νέα τοπική Εκκλησία «θα πρέπει να έχει κοινωνία με τον διάδοχο του Αγίου Πέτρου». Κάτι το οποίο σημαίνει ότι δεν θα είναι μια Ορθόδοξη Εκκλησία αλλά μια Καθολική Εκκλησία!

Επανερχόμαστε στην κατάσταση του 1596 όταν οι Αρχές της Λιθουανικής και Πολωνικής Κοινοπολιτείας, με βία πίεζαν του Ορθοδόξους να ασπαστούν την Ουνία.

Όπως ανέφερα νωρίτερα, πίσω από αυτό το σχέδιο κρύβονται τρεις δυνάμεις: οι Αρχές της Ουκρανίας, οι σχισματικοί και οι Ουνίτες. Οι κάθε δύναμη έχει το δικό της συμφέρον σε αυτό το σχέδιο...

Οι Ουκρανικές Αρχές θέλουν αυτό για κρατήσουν την εξουσία μέχρι τις εκλογές και στη συνέχεια τις νικήσουν. Αυτό βέβαια είναι απίθανο αν δούμε τα πολύ χαμηλά ποσοστά υποστήριξης της σημερινής ηγεσίας από τον λαό.

Οι σχισματικοί θέλουν αυτό το σχέδιο για να τους αποδοθεί κανονική υπόσταση και να νομιμοποιηθούν όλα εκείνα που έχουν πράξει κατά τη διάρκεια των τελευταίων 25 ετών.

Από την άλλη οι Ουνίτες θέλουν αυτό το σχέδιο, γιατί επιδιώκουν την αποδυνάμωση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, πιέζοντας κατ' αυτό τον τρόπο τους Ορθοδόξους της Ουκρανίας να ασπασθούν την Ουνία.

– Σεβασμιώτατε, πριν δύο ημέρες Αντιπροσωπεία της Εκκλησίας της Ουκρανίας μετέβη στο Φανάρι για συνομιλίες με το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Μπορείτε να μας πείτε τι συζητήθηκε, αλλά και ποια τα αποτελέσματα των συνομιλιών; Ήταν μια σωστή κίνηση;

– Όπως σωστά λέτε, πριν από δύο ημέρες Αντιπροσωπεία τεσσάρων Μητροπολιτών (Οδησσού Αγαθαγγέλου, Ντονέτσκ Ιλαρίωνα, Καμενέτσκ-Ποντόλσκ Θεοδώρου και Μπορίσπολ Αντωνίου) της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ουκρανίας επισκέφθηκε το Φανάρι, όπου είχαν συνομιλία έξι ωρών με τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, τον Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη, Γαλλίας Εμμανουήλ και Σμύρνης Βαρθολομαίο. Κατά τη διάρκεια των έξι ωρών η κάθε πλευρά εξέθεσε την θέση της.

Ο Μητροπολίτης Περγάμου αναφέρθηκε σε γεγονότα πριν από 300 χρόνια, τότε που η Μητρόπολη Κιέβου εντάχθηκε στο Πατριαρχείο Μόσχας, και ανέπτυξε μια θεωρία κατά την οποία η παραχώρηση αυτή ήταν προσωρινή.

Ο Μητροπολίτης Κιέβου, σύμφωνα με απόφαση του τότε Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, έπρεπε να χειροτονηθεί από τον Πατριάρχη Μόσχας, αλλά να υπάγεται στον Οικουμενικό Πατριάρχη.

Εμείς ως Πατριαρχείο Μόσχας τον τελευταίο καιρό ερευνήσαμε τα αρχεία μας, όπου εντοπίσαμε όλα τα σχετικά τεκμήρια τόσο στα Ελληνικά όσο και στα ρωσικά. Μιλάμε για 900 σελίδες!

Από την μελέτη αυτών των εγγράφων διαπιστώθηκε ότι η Μητρόπολη Κιέβου εντάχθηκε στο Πατριαρχείο Μόσχας, κατόπιν αποφάσεως του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

Στα έγγραφα δεν υπάρχει καμία αναφορά για προσωρινή παράδοση, ούτε προθεσμία παραχωρήσεως, ενώ ούτε ένα έγγραφο δεν αναφέρει πως η Μητρόπολη Κιέβου παραχωρείται στο Πατριαρχείο Μόσχας για 10, 20 ή 100 χρόνια.

Κατά το διάστημα αυτών των 300 ετών πότε Οικουμενικός Πατριάρχης δεν αμφισβήτησε την παραχώρηση αυτή! Πότε δεν αμφισβητήθηκε η ένταξη της Μητροπόλεως Κιέβου στο Πατριαρχείο Μόσχας, ούτε από τον μακαριστό Πατριάρχη Δημήτριο, ούτε από τους προκατόχους του ή από τον σημερινό Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

Δεν πρέπει να λησμονήσουμε και το γεγονός ότι εκείνη τη στιγμή της παραχωρήσεως της Μητροπόλεως Κιέβου στο Πατριαρχείο Μόσχας η τότε Μητρόπολη ήταν πολύ μικρότερη απ' ότι η σημερινή Ουκρανία. Δεν περιελάμβανε τότε η Μητρόπολη Κιέβου την Οδησσό, το Ντονέτσκ ούτε την Κριμαία. Επομένως η σημερινή Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας είναι από εδαφικής απόψεως διαφορετική απ' ότι ήταν τότε. Αυτή η Εκκλησία της Ουκρανίας είναι μια ενιαία Τοπική Εκκλησία, γι αυτό δεν υπάρχει ανάγκη να δημιουργηθεί μια νέα Τοπική Εκκλησία επειδή ήδη υφίσταται στη χώρα.

Η Εκκλησία αυτή απαριθμεί περισσότερες από 12.000 ενορίες, πάνω από 200 Μοναστήρια, ενώνει εκατομμύρια πιστούς σε όλη την επικράτεια, και η Εκκλησία αυτή δεν ζήτησε καμία Αυτοκεφαλία. Η Ιεραρχία, ο κλήρος και ο λαός, τάσσονται κατά του Αυτοκεφάλου, κάτι το οποίο πολύ πειστικώς επιβεβαιώθηκε από τη χθεσινή Διάσκεψη Επισκόπων στο Κίεβο

Αυτό υποστηρίχθηκε σθεναρά από την διάσκεψη των Επισκόπων της Εκκλησίας της Ουκρανίας, η οποία συνήλθε την Δευτέρα 25 Ιουνίου στο Κίεβο.

Στις 25 Ιουνίου ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Ονούφριος διήγε τα ονομαστήρια του, όπου συμμετείχαν περίπου 70 Ιεράρχες και οι οποίοι ενημερώθηκαν από την 4μελή Αντιπροσωπεία των Μητροπολίτων για τις συνομιλίες στο Φανάρι και προχώρησαν σε μια κοινή δήλωση, την οποία δημοσιεύσατε στο σεβαστό σας Πρακτορείο “Romfea” και ο ελληνικός λαός πληροφορήθηκε για την ανάγκη διαφυλάξεως της ενότητας της Ορθοδοξίας στην Ουκρανία.

– Κλείνοντας Σεβασμιώτατε, θα ήθελα να σχολιάσετε τις δηλώσεις του σχισματικού Πατριάρχη Φιλάρετου Ντενισένκο, ο οποίος ανέφερε πως όταν δημιουργηθεί η ενιαία Εκκλησία θα έρθουν στην κατοχή του η Λαύρα των Σπηλαίων και η Λαύρα του Ποτσάεφ.

– Ο Φιλάρετος Ντενισένκο κατά τα τελευταία 25 χρόνια ψεύδεται στο λαό, και μάλιστα το κάνει με διαφορετικό τρόπο κάθε φορά. Τώρα προσπαθεί να πείσει τον λαό ότι πολύ σύντομα ο Οικουμενικός Πατριάρχης θα παραχωρήσει το Αυτοκέφαλο στην οντότητά του.

Μάλιστα ο Φιλάρετος ισχυρίζεται ότι δεν θα δεχθεί κανένα άλλο καθεστώς, εκτός από το καθεστώς Πατριαρχείου, ούτε Μητρόπολη, ούτε Αρχιεπισκοπή. Είμαι Πατριάρχης και θα μείνω Πατριάρχης! Αυτό πιστεύω είναι το βασικό που τον ενδιαφέρει σε όλη αυτή την υπόθεση, να μην του αφαιρεθεί το Πατριαρχικό κουκούλιο το οποίο παρανόμως φοράει.

Μάλιστα όπως αναφέρατε, ο ίδιος λέει ότι μόλις δημιουργηθεί αυτό το νέο εκκλησιαστικό μόρφωμα, πρέπει οπωσδήποτε να του παραχωρηθούν οι δύο Λαύρες του Ποτσάεφ και των Σπηλαίων.

Όπως αντιλαμβάνεστε οι πιστοί δεν πρόκειται να αφήσουν τις δύο Λαύρες να ενταχθούν σε ένα εκκλησιαστικό μόρφωμα, αυτό θα οδηγήσει σε τραγικές καταστάσεις και μπορεί να χυθεί αίμα.

Μέχρι σήμερα πάνω από 50 Ιεροί Ναοί της Κανονικής Εκκλησίας, έχουν καταληφθεί παρανόμως από τους σχισματικούς. Και σήμερα υπάρχει βία κατά των πιστών της Κανονικής Εκκλησίας.

Φανταστείτε τι θα γίνει εάν οι σχισματικοί επιχειρήσουν να καταλάβουν τις Λαύρες, όπου χιλιάδες άνθρωποι θα μπουκωθούν για να τις προστατέψουν. Ποιος θα αναλάβει την ευθύνη αυτής της αιματοχυσίας; Επομένως, φρονώ ότι δεν πρέπει να το αφήσουμε να γίνει σε καμία περίπτωση.

Να πούμε ότι το σημαντικό στοιχείο στις συνομιλίες που υπήρξαν στο Φανάρι, είναι ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος δήλωσε ότι αυτό το εκκλησιαστικό μόρφωμα στην Ουκρανία παραμένει σχίσμα και ο Φιλάρετος για αυτόν παραμένει πρωτεργάτης του σχίσματος.

Μάλιστα ο Πατριάρχης τόνισε ότι αυτοί που διαδίδουν ότι δήθεν ο τόμος της αυτοκεφαλίας είναι έτοιμος, είναι εχθροί του Οικουμενικού Πατριαρχείου!

Στο 5ο κανάλι της Ουκρανικής τηλεόρασης ένας αρχιμανδρίτης προσκείμενος σε συγκεκριμένους κύκλους στο Φανάρι, δήλωσε ότι δήθεν ένας «μεγαλοφυής καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών» έχει συντάξει ήδη τον τόμο της Αυτοκεφαλίας. Αυτές οι πληροφορίες προκάλεσαν έκπληξη στην Ουκρανία, αλλά ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ήταν ξεκάθαρος ότι δεν υπάρχει Τόμος και όσοι ισχυρίζονται περί αντιθέτου είναι εχθροί της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Φρονώ ότι όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους, γι όσα εξελίσσονται τώρα αλλά και όσα εξελιχθούν στο μέλλον.

Τώρα Αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου περιοδεύει στις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες, ερευνώντας την στάση της κάθε Εκκλησίας σε ενδεχόμενη εκχώρηση Αυτοκεφαλίας στην Ουκρανία.

Στις 9 Ιουλίου αυτή η Αντιπροσωπεία θα μεταβεί στην Μόσχα. Εμείς θα ακούσουμε με πολύ προσοχή τα επιχειρήματα τα οποία θα μας παραθέσουν στο τραπέζι. Είναι σημαντικό ανάμεσα στις δύο Εκκλησίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του Πατριαρχείου Μόσχας, να υπάρξει ένας ειλικρινής διάλογος επί του θέματος.

Αυτή η ανταλλαγή απόψεων μέσα από τα ΜΜΕ επί του θέματος, δεν είναι και ο πλέον κατάλληλος τρόπος να λύσουμε το Ουκρανικό. Πιστεύω ότι ο καλύτερος τρόπος είναι να προχωρήσουμε σε άμεσο διάλογο.

Είναι πολύ σημαντικό επίσης οι Ορθόδοξες Εκκλησίες να επιδεικνύουν την αλληλεγγύη εκείνη η οποία αποτελεί εγγύηση της Πανορθόδοξου Ενότητας, διότι κάθε υποστήριξη σε αυτό το σχίσμα θα καταστρέφει αυτή την ενότητα! Και η υποστήριξη του σχίσματος σε ένα τόπο, θα ενθαρρύνει τους σχισματικούς σε άλλο τόπο.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας ενδιαφέρεται όχι λιγότερο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο να επανέλθουν οι σχισματικοί στους κόλπους της Κανονικής Εκκλησίας, και πιστεύουμε ότι αυτή η οδός για επιστροφή των σχισματικών είναι ανοιχτός.

Τον περασμένο Δεκέμβριο ο Φιλάρετος Ντενισένκο απέστειλε γράμμα προς το Πατριαρχείο Μόσχας και στην Ιεραρχία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας, ζητώντας να συγχωρέσει ο ένας τον άλλον για τα αμαρτήματα του παρελθόντος και να προχωρήσουν σε διάλογο. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας ανταποκρίθηκε θετικά στην πρόσκληση αυτήν του Ντενισένκο.

Όταν όμως αυτό το γράμμα είδε το φως της δημοσιότητας κάποιος πίεσε τον Φιλάρετο, και αυτός την επόμενη ημέρα βγήκε στα ΜΜΕ και διέψευσε όλα όσα προηγουμένως έγραψε.

Αυτό σημαίνει ότι στην Ουκρανία υπάρχουν δυνάμεις οι οποίες δεν θέλουν να επανέλθουν στους κόλπους της Κανονικής Εκκλησίας οι σχισματικοί. Αντιθέτως οι δυνάμεις αυτές ενδιαφέρονται για την νομιμοποίηση δηλαδή απόδοση κανονικής υποστάσεως στο σχίσμα.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης ήταν ξεκάθαρος κατά την διάρκεια των συνομιλιών με τους Ουκρανούς Ιεράρχες στο Φανάρι, ότι δεν πρόκειται να αποδώσει κανονική υπόσταση στο σχίσμα. Αυτή η δήλωση ήταν πάρα πολύ σημαντική!

Ελπίζω ότι η θεραπεία του σχίσματος στην Ουκρανία θα εξελιχθεί κατά κανονικό τρόπο, και ευελπιστώ ότι η βάση της αποφάσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο θέμα αυτό δεν θα είναι από την θεώρηση αυτή που εξέφρασε ο Άγιος Περγάμου.

Η θεώρηση αυτή βασίζεται στην μεροληπτική και μονομερή ερμηνεία των πηγών της ιστορίας 300 ετών και όχι στην πραγματική γνώση της καταστάσεως.

– Ευχαριστώ Σεβασμιώτατε, για την πολύ ωραία συζήτηση που είχαμε.

Και εγώ ευχαριστώ και εύχομαι κάθε επιτυχία στο πολύτιμο έργο που επιτελείτε όλα αυτά τα χρόνια.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/47345/>